

УДК 379.8

Куш К.В.¹, Жученко В.Г.²

¹ студ. гр. ФТБ 2-15, Державний торговельно-економічний університет», м. Київ

² канд. екон. наук, доцент, Державний торговельно-економічний університет, м. Київ

ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ДОЗВІЛСВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Дозвілля є важливим суспільним чинником життя людства. Всі так чи інакше організовують свій відпочинок, хтось в більшій мірі, а хтось в меншій, але для кожного він є необхідний. Цю тезу легко довести на прикладі «синдрому згорання на роботі» (США) або японського явища «Кароші».

Його сутність полягає в тому, що доросла людина для здійснення своїх заповітних мрій (освітніх, сімейних, матеріальних, культурних) всі свої сили віддає роботі, перевантажуючи себе емоційно, психологічно, фізично. Насичена трудова діяльність досить часто не пов'язана із необхідністю задовольняти фізичні потреби. Серед основних причин такої «працездатності» переважають невпевненість у майбутньому, бажання підвищити матеріальний та соціальний статус, зробити кар'єру. Вкрай неохоче користуються відпусткою та вихідними днями японці: більше 50% пояснюють своє небажання відпочивати тим, що без їх втручання зменшується ефективність робочого процесу; майже 20% впевнені, що відпустка негативно позначиться на їх авторитеті та кар'єрному зростанні. Щорічно від «кароші» (крайньої перевтоми та стресів) в Японії помирає десять тисяч осіб [1].

Це суспільне явище має безумовно негативні наслідки і кожна свідома людина повинна розуміти значимість відпочинку та вільного часу в цілому.

Дозвілля необхідно вміти правильно організовувати, без надмірних перенавантажень, але й не в сидячо-робочому режимі. В суспільстві набувають популярності такі поняття як: «агрофітнес», «робота задля майбутнього», «не відкладай на завтра те, що можна зробити сьогодні». Ці поняття мають подвійний зміст. Так звані «трудоголіки» прикриваються ними, щоб не показувати своє не вміння відпочивати або ж організовувати своє дозвілля. За власними спостереженнями, «трудоголізм» - симптом людей категорії 30+, що зумовлено різними причинами: кар'єрний зріст, забезпечення сім'ї, самотність тощо. Список постійно доповнюється, але при цьому люди, які вбачають в цьому проблему, все рівно не знають як навчитися відпочивати правильно, з користю для себе, для свого здоров'я. На жаль, для усвідомлення і зміни цієї тенденції не має усталеного правила, будь-які позитивні зміни залежать від самої людини. В сучасному світі існують професії, які можуть забезпечити ваші очікування корисного проведення часу: люди-проектувальники рекреаційних зон, аніматори, ведучі свят, працівники квест кімнат, тренери, які з правильним навантаженням розвивають індивідуальне хобі і допомагають розкрити власний потенціал.

В практиці організації дозвілля, працюючи над кожним новим івентом необхідно винаходити щоразу все заново. Технології розвиваються, смаки людей змінюються, тому не можна зустріти жодного однакового завдання для проведення заходу. Ця праця є синхронізацією гостей, ведучих, артистів, техніки, готелей, охорони, музикантів, піротехніки, кейтерингу, водіїв, органів міської влади, спонсорів та багато інших [2].

Підготовка креативної пропозиції включає ідею івент-заходу, який розкривається через програму, костюми, меню, оформлення, атмосферу. Створення атмосфери – це загальне враження, яке відзначають і запам'ятають учасники, що реалізовується через «Правило п'яти почуттів» (зір, слух, нюх, дотик та смак).

При проектуванні програм відпочинку туристичні аніматори повинні враховувати вікові особливості груп відпочиваючих:

- 0-2 роки – інфанти (грудні діти);
- 3-8 роки – дошкільнята;
- 9-18 роки – підлітки школярі;
- 18-25 років – молодь, студенти;
- 26-64 роки – дорослі люди;
- 65 років і старші – люди похилого віку, пенсіонери [3].

У готелях проводять час молоді люди (школярі, студенти, спортивні команди). Це дуже активний контингент і головне для них – провести відпочинок максимально весело і активно. І анімаційна команда, проводячи свої заходи, реалізуючи анімаційну програму, у першу чергу, звертає увагу на таку категорію туристів: варто враховувати фактор того, що дитячій аудиторії догодити з кожним роком стає все важче й важче, в цьому випадку на допомогу приходять міні-івенти [3].

Яскравим прикладом дитячого міні-івенту є День народження, де замовником та організатором частіше всього виступають батьки – для цього наймаються аніматори з їхньою анімаційною програмою, яку можна скоригувати під вподобання дитини. Також важливим є поняття локації даного заходу. Зараз все більше набирають популярності дитячі та квест кімнати, місто професій, «Party Bus».

Молодих людей умовно можна розподілити на дві вікові категорії: від 18 до 24 років і від 25 до 34 років. Ці категорії людей мають значну рухливу здатність і вплив, бо є найбільш масовими. З урахуванням особливостей людей можна правильно підібрати форми роботи з ними, поєднавши активний і пасивний відпочинок.

У міжсезоння і зимовий період готель відвідують люди похилого віку, пенсіонери. Для цієї категорії туристів анімаційна програма пропонує різноманітні інтелектуальні ігри і нескладні спортивні змагання.

Резорти розробляють можливу програму для своїх туристів, за допомогою використання наявних SPA комплексів, фітнес залів, активностей на воді, гірськолижних видів спорту.

Звичайні готелі використовують розташування, як перевагу, адже можуть знаходитися: на першій лінії моря, поблизу гірськолижного курорту, в центрі міста (де поруч безліч атрактивних пропозицій), за містом (спокій, тиша, медитація, відпочинок від активного життя в місті). Переваги полягають в тому, що попит породжує пропозицію, тобто люди, яким не вистачає чи то активності, чи то спокою та медитації - самі шукають місце, де вони можуть задовольнити свою потребу. При цьому дані заклади розміщення можуть рекомендувати певну культурну програму для своїх відвідувачів, наприклад, екскурсія по місту, заводу, музею; можуть пропонувати відомі шопінг-центри, де купити сувеніри і тому подібне.

Отже, організація дозвілля безумовно важлива як для організаторів відпочинку, так і для самих туристів. Правильне планування та проектування вільного часу сприяє моральній та фізичній бадьорості, розширення кругозору (в аспекті проектувальника послуг та рекреантів), удосконалення своїх навичок, самоосвіті без лишнього стресу, відкриттю світу «нових знайомств та комунікації». Тому кожному варто усвідомлювати важливість рекреаційної діяльності, в першу чергу, для свого здоров'я.

Список використаних джерел:

1. Петрова І.В. Дозвілля в зарубіжних країнах. Особливості дозвіллевої роботи з дорослими: навч. посібник. Київ : Кондор. 2005, 408 с. https://epidruchniki.com/content/507_32osoblivosti_dozvillevoi_roboti_z_doroslimi.html
2. Радіонова Ольга Миколаївна, Александрова Світлана Анатоліївна, Писарева Ірина Володимирівна. Організація в сфері туризму та готельного господарства. *Економіка та суспільство*. 2022. Випуск № 37. С. 1–5. <https://economyandsociety.in.ua/index.php/journal/article/view/1175/1132>
3. Анімаційні послуги як засіб задоволення потреб туристів : URL : https://repository.ldufk.edu.ua/bitstream/34606048/21350/1/Anim_lek_4.pdf